

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Kvk.IV.37.420/2009/4.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró dr. G. K. kérelmezőnek az Országos Választási Bizottság 2009. május 25. napján kelt 180/2009. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelme tárgyában az alulírott napon meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság az Országos Választási Bizottság 180/2009. számú határozatát helybenhagyja.

E végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az Országos Választási Bizottság /a továbbiakban: OVB/ a 180/2009. számú határozatával G. K. magánszemély fellebbezése tárgyában másodfokú döntést hozott, a fellebbezést elutasította és a Fővárosi Választási Bizottság 26/2009. /V. 21./ FVB határozatát helybenhagyta.

A határozat indokolása szerint az elsőfokú választási bizottság fellebbezéssel támadott határozatával megállapította: K. I. Gy-né - a Magyar Szocialista Párt fővárosi területi listájának 32. helyéről mandátumot szerzett fővárosi közgyűlési képviselő - mandátuma 2009. május 15-én a Fővárosi Közgyűléshez intézett lemondó nyilatkozatával megszűnt.

A Fővárosi Választási Bizottság /a továbbiakban: FVB/ a megüresedett mandátumot kiadta a jelölő szervezet által megjelölt - a párt fővárosi listáján 26. helyen szereplő - B. G-nek.

Az elsőfokú határozat elleni fellebbezést az OVB nem tartotta alaposnak.

Másodfokú határozatában rámutatott arra, hogy az FVB határozattal kapcsolatos eljárása, az FVB összetétele a döntéshozatalkor megfelelt a választási eljárásról szóló, többször módosított 1997. évi C. törvény /a továbbiakban: Ve./ előírásainak.

Ismertette, hogy a Ve. 28. § /4/ bekezdése értelmében a választott és megbízott tagok jogai és kötelezettségei azonosak, azzal az eltéréssel, hogy a megbízott tagok részére nem jár tiszteletdíj. Ezen rendelkezés - a 25/2006. OVB állásfoglalásban már megfogalmazott - értelmezése alapján megbízásának időtartama alatt a delegált tag a választási bizottság előtt zajló valamennyi ügyben a választott tagokkal azonos jogokkal vesz részt.

A kérelmező az OVB határozata elleni bírósági felülvizsgálat iránti kérelmében kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Ve. 84. § /7/ bekezdése alapján az OVB határozatát részben változtassa meg, és a fellebbezés elutasítását mellőzze; továbbá az OVB határozat rendelkező részének a jogorvoslati kiiktatásra vonatkozó szövegezését az általa megjelölt szövegezéssel egészítse ki.

Kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság végzésének indokolásában állapítsa meg, hogy az OVB-eljárásban felvett jegyzőkönyv jogszabálysértő, mert abból nem állapítható meg, hogy a

fellebbezés elbírálásánál a döntéshozatalban mely OVB-tagok milyen döntési arányban, és választott, vagy megbízotti tagként vettek részt; továbbá az OVB határozata jogszabálysértő, mert a határozat meghozatalában - az európai parlamenti képviselők választására tekintettel - a jelölő szervezetek által megbízott OVB-tagok nem vehettek volna részt.

Hivatkozott a Ve. 33. §-ában, 23. § /3/ bekezdésében, 25. § /1/, /2/ bekezdésében és 26. § /1/, /2/ bekezdésében foglaltakra.

Álláspontja szerint az adott választásra tekintettel jelöltet, vagy listát állító szervezet megbízottja a választási bizottság tagjaként csak az adott eljárásra vonatkozóan vehet részt a választási szervek munkájában, illetve a döntéshozatalban.

A Fővárosi Közgyűlésben K. I. Gy-né mandátumának megszűnése és B. G. mandátumának kiadása a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény hatálya alá tartozik. Nem vehet tehát részt ezen mandátummal kapcsolatos határozat meghozatalában az FVB-nek az EP képviselői választásra tekintettel listát állító szervezet megbízott tagja.

A kérelmező álláspontja szerint az OVB határozata - figyelemmel a Ve. 82. § /2/ bekezdés a/ és b/ pontjára - jogszabálysértő, mert nem felel meg a jogszabályoknak a jogorvoslatról való tájékoztatás. Nem tartalmazza, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtásával egy időben szükséges csatolni az ügyvédi meghatalmazást, illetve a jogi szakvizsgát igazoló okiratot.

Előadta, hogy a Legfelsőbb Bíróság olyan gyakorlatot alakított ki, hogy a választási eljárásban a jogi képviselet tekintetében nincs hiánypótlásra lehetőség, noha a nemperes eljárásban is irányadók a Pp. kötelező képviseletre vonatkozó szabályai.

A Ve. 29. § /2/ bekezdés d/ pontjára is figyelemmel, tehát nem megfelelően alakította ki az OVB a jogorvoslatról szóló kioktatást, ezért határozata jogszabálysértő - a Ve. 3. § c/ pontjába, a Pp. 73/B. § /1/ bekezdés b/ pontjába, 29/B. § /2/ bekezdés d/ pontjába ütközik -, illetve nem megfelelően gyakorolta az OVB a jogorvoslat szövegezésére vonatkozó mérlegelési jogkörét.

Álláspontja szerint a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény /a továbbiakban: Jstv./ 3. § e/ pontja alapján, kizáró rendelkezés hiányában, az OVB határozata - mint hatósági döntés - elleni nemperes bírósági felülvizsgálat iránti kérelem esetében is, a pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelem előterjeszhető; és mivel kötelező jogi képviseletről van szó, a kérelmező támogatandó (Jstv. 11. §, 12. § b/ pontja és 13-14. §-ai).

A kötelező jogi képviseletre tekintettel a jogorvoslati jog gyakorlásával kapcsolatos megfelelő tájékoztatást az OVB-nek határozata rendelkező részében meg kellett volna adnia; ennek elmulasztása jogszabálysértő.

Kifogásolta azt is a kérelmező, hogy az OVB 2009. május 25-i ülésének jegyzőkönyvéből nem állapítható meg, hogy a határozat meghozatalában mely OVB-tagok vettek részt, ezért az eljárás - a Ve. 29. §-ában foglaltak megsértésére tekintettel - jogszabálysértő.

A jegyzőkönyv nem felel meg a Pp. 195. § /1/ bekezdésében foglalt, közokiratra vonatkozó követelményeknek.

Megjegyezte a kérelmező, hogy a fellebbezés sem irányult az FVB határozatának érdemi megváltoztatására, hanem csak a jogsértés megállapítására; ezért most sem kéri az OVB helybenhagyó határozatának a mandátum kiosztására vonatkozó érdemi megváltoztatását.

Az OVB határozata rendelkező részének a Ve. 84. § /7/ bekezdés b/ pontja szerinti megváltoztatását csak a fellebbezés elutasításának mellőzése, és a jogorvoslati jogra vonatkozó tájékoztatás tekintetében kéri.

Álláspontja szerint a fellebbezés elutasítását a határozat rendelkező részében nem lehetett volna kimondani, mert erre a Ve. 81. § /4/ bekezdése nem ad lehetőséget abban az esetben sem, ha a fellebbezésben felhozott tények és jogi indokok nem helytállóak.

Továbbra is hangsúlyozta a kérelmező, hogy a fellebbezésben felhozott jogi indokok - amelyeket a felülvizsgálati eljárásban is fenntart - helytállóak voltak, a fellebbezésben foglaltaknak eleget kellett volna tenni, és az FVB eljárási jogszabálysértését meg kellett volna állapítani.

Megítélése szerint a Ve. 3. § d/ pontjába foglalt rendeltetésszerű joggyakorlásba ütközik az, ha az önkormányzati képviselői mandátum kiosztásával kapcsolatos jogorvoslat elbírálásában olyan területi választási bizottsági tag vesz részt, amelynek megbízása a testület tagjává nem erre, hanem az európai parlamenti képviselő választásra tekintettel történt.

A Ve. 3. § d/ és c/ pontjában foglalt elvet sérti, és a jogorvoslat pártatlan elbírálása alapelveinek sérelmével jár, ha a fellebbezést olyan testület bírálja el (OVB), amelynek a döntéshozatalban részt vevő megbízott tagja nem az adott eljárásra szerezte a mandátumát.

Utalt arra a kérelmező, hogy a jegyzőkönyv fogyatékoságai miatt nem állapítható meg, hogy a határozat hozatalában mely OVB-tag milyen minőségében vett részt, amely jogszabálysértő; ezért a végzés indokolásában ezen jogszabálysértések megállapítását is kérte.

A kérelmező felülvizsgálati kérelmében kérte azt is, hogy a Legfelsőbb Bíróság biztosítsa részére a szóbeli nyilatkozattétel lehetőségét.

A Legfelsőbb Bíróság a szóbeli nyilatkozattétel foganatosítására a 2009. május 29. napjának 11 óráját jelölte ki, és arról a kérelmezőt szabályszerűen értesítette. Ezen időpontban azonban a kérelmező nem jelent meg, az általa kért szóbeli nyilatkozattétel lehetőségével nem élt.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság elsődlegesen a kérelmezőnek a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogorvoslati záradékára vonatkozó eljárásjogi kifogásait vizsgálta.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a kérelmező alaptalanul hivatkozott arra, hogy az OVB határozata nem felel meg a jogszabályi előírásoknak a jogorvoslatról való tájékoztatás tekintetében.

Az OVB határozatának jogorvoslati tájékoztatása pontosan megegyezik a Ve. 84. § /1/ bekezdésében foglaltakkal, és megfelel a Ve. 29/B. § /2/ bekezdés d/ pontjának. Ugyanakkor a választási eljárásban is alkalmazandó Pp. 121. § /3/ bekezdése szerint kötelező jogi képviselő esetében a keresetlevélhez csatolni kell a jogi képviselő meghatalmazását, illetve a képviselői

jogot igazolni kell; ezt a szabályt azonban az OVB-nek határozata rendelkező részében külön feltüntetnie nem kellett.

Hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy a Ve. 84. § /3/ bekezdése értelmében a bírósági felülvizsgálat iránti kérelemről a bíróság a felterjesztésétől számított három napon belül dönt.

Ezen törvényi határidőre tekintettel alakította ki a Legfelsőbb Bíróság a kérelmező által is hivatkozott hiánypótlási felhívás mellőzésére vonatkozó jogi álláspontját korábbi eseti döntéseiben, és ugyanezen szabály - azaz konkrétan a nemperes eljárás sajátosságai, és a rendkívül rövid eljárási határidő - miatt pártfogó ügyvéd kirendelésére sem kerülhet sor. Ezen eljárás ugyanis - még soron kívüli kirendelés esetén is -lehetetlenné tenné a Ve. által szabott törvényes elintézési határidő betartását a jogorvoslati kérelmek elbírálása tekintetében.

Tévesen hivatkozott a kérelmező egyébként a Pp. 73/B. §-ában foglaltakra, mert az a perorvoslatokra vonatkozó szabályokat tartalmaz; ebből következően azok az OVB eljárásában nem alkalmazhatók.

Kiemeli azt is a Legfelsőbb Bíróság, hogy a jogorvoslatról való tájékoztatás - a felülvizsgálati kérelemben foglaltaktól eltérően - nem az OVB mérlegelési jogkörébe tartozik, az OVB eljárására és határozatának tartalmára a Ve., és nem a Pp. rendelkezései az irányadók.

Az OVB másodfokú eljárását, a határozatban részt vevő OVB-tagok körét és az OVB-jegyzőkönyv ezzel kapcsolatos hiányosságait illetően sem osztotta a Legfelsőbb Bíróság a kérelmező álláspontját; egyetértett ugyanakkor a felülvizsgált másodfokú határozatnak a választási bizottságokba történő delegálásról szóló 25/2006. /IX. 21./ OVB állásfoglalásra történő utalásával.

Ezen állásfoglalásban helyesen mutatott rá az OVB arra, hogy a választási eljárásról szóló törvény rendelkezései alapján egy adott választási bizottság egy időben, több választástípussal kapcsolatos feladatot lát el. A jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség alapelveinek érvényesülését ezért a Ve. 25. § /1/ bekezdésének olyan értelmezése biztosítja, amely szerint a jelölő szervezet, vagy független jelölt választási bizottságonként egy-egy tagot bízhat meg, függetlenül attól, hogy hány választástípusban állított jelöltet (listát). Ebből következően a megbízottak a Ve. 28. §-ának /4/ bekezdésére is tekintettel minden választástípussal kapcsolatos döntésben részt vehetnek. Ellenkező értelmezés esetén ugyanis, ha valamely jelölő szervezetnek, vagy független jelöltnek több megbízottja is részt venne a döntéshozatalban, az a jelölő szervezetet, vagy független jelöltet indokolatlan előnybe hozná azokkal a jelölő szervezetekkel, független jelöltekkel szemben, akik csak egy választástípusban történt jelölés alapján bízhattak meg egy tagot a választási bizottságba.

Helytállóan idézte az OVB a Ve. 28. § /4/ bekezdésében foglaltakat, amely szerint a választott és megbízott tagok jogai és kötelezettségei azonosak, azzal az eltéréssel, hogy a megbízott tagok részére nem jár tiszteletdíj.

Mindebből következően a felülvizsgálati kérelemmel támadott döntés meghozatalában részt vevő választási bizottsági tagok személye, és a választási bizottságba kerülésének módja a döntés jogszerűségének megítélése szempontjából irrelevánsnak minősül.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint megalapozottan hivatkozott arra a kérelmező felülvizsgálati kérelmében, hogy a Ve. 81. § /4/ bekezdése szerint a másodfokon eljáró

választási bizottság a fellebbezéssel megtámadott határozatot helybenhagyja, vagy megváltoztatja.

A jelen esetben az elsőfokú határozat helybenhagyása történt, az OVB határozatának rendelkezése is ezt tartalmazza; emellett ténylegesen felesleges volt a "fellebbezés elutasítása" szövegrész; ezért ezt a Legfelsőbb Bíróság az OVB határozatának rendelkező részéből - a felülvizsgálati kérelemben írtaknak megfelelően - mellőzi.

Megalapozottan fejtette ki ezzel kapcsolatosan a kérelmező azt, hogy a fellebbezés elutasítása - mégpedig érdemi vizsgálat nélküli elutasítása - a Ve. 81. § /2/ bekezdése szerinti okból lehetséges, az OVB ezt a rendelkezést jogszerűen csak ezen esetben alkalmazhatja. Így akkor, amikor a fellebbezést érdemben vizsgálja és arról dönt, vagy az elsőfokú határozat helybenhagyásáról, vagy megváltoztatásáról rendelkezik, a fellebbezés elutasításának kimondása azonban szükségtelen.

Megjegyzi azonban a Legfelsőbb Bíróság, hogy az OVB rendelkező részbeli szóhasználatának az ügy érdemére vonatkozó kihatása nem volt, így az a felülvizsgált határozat jogszerűségét sem érintette.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Ve. 84. § /7/ bekezdés a/ pontja alapján az OVB határozatát helybenhagyta.

A végzés elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 84. §-ának /10/ bekezdése zárja ki.

Budapest, 2009. május 29.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök,
Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Kárpáti Zoltán sk. bíró